

M A G Y A R K U R I R

Bécsből, Pénteken, December' 27 dikén, 1822.

Spanyol Ország.

A' közelebbi levelünkben említett Toulousei Ujság (mellyet a' Gazette de France Dec. 13d. közöl) imígy folytatja jelentését Dec. 6d.: „Midön Mina Puycerdába bérükkolna, seregének hátúlját Malavilla Royalista vezér megtámadta, 's 200 emberét elfogta. Fleyres, Mosen-Anton és Misas Royalista Vezérek pedig, oldalról 's hátúl kerülgetik Minát. Minden felöl seregelnék - egybè a' Guerillák, 's a' Papoknak és Bíróknak leszabdaltatások, a' royalista familiák' üldöztetése, 's a' Corteseknek azon Decretuma, melly szerint kén-telen kellelen fogatnak fegyvert a' nép-pel, rövid időn Guerillákkal töltik el Spanyol Országot. Urgel vitézül védelmezi magát, 's ha Mina bé nem veszi ezen erősséget is, úgy minden eddig nyert győzedelmei nem sokat érnek.

Puycerdából írják Dec. 1sőjén: „Már most csakugyan egész bizonyossággal tudjuk, hogy Báró d'Eroles hat Tisztel, kinek ketteje Oberster 's valami ötven emberrel, az Andorrai bérceken keresztül, a' Pailasi kerületben Sort felé vette útját, a' hova Nov. 30d. érkezett-meg. — Tegnap estve két Royalistát löttek föbe. Egyike, ki a' lovasság számára válogatandó lovakra ügyelt, azt hitte, hogy foglalatossága nem tulajdonittatnék neki vétkül 's bátran maradhatna Puycerdában. Holnap újra öt személy jut ugyan ezen sors-ra. — Manserából jelentik, hogy azon város nagy rettezésben van. 27 személyek

ölettettek - meg politikai vélekedéseikért. Ugyan azon nap a' Militziáktól is elvételtek a' fegyverek, nem lévén irántok bizodalom; közzülök 700 oda hagyá a' várost 's nagy számmal mentek a' Misas és Matavilla seregeikhez.

A' Toulousei political Journal, Puycerda tájáról következő levelet közöl Dec. 3dikáról: „Itten küldöm az Urgeli Diariumnak Nov. 27d. számját, melly a' Lliviában nyomtattak között legutolsó. Hozzá mellékelem a' Barcelonai Diarium' kivonását is, melly azon személyek' laistromát foglalja magába, kik a' Constitutzió' értelmével ellenkező gondolkozásokért Manresaban agyon lövettek. A' lajstromon 25 van; de 27et löttek föbe. Ezen kegyetlen bánás mindeneket neki keserített, 's azt hiszik és nem ok nélkül, hogy az egész tájékon új lázzadás kerekedik. — Mina odahagyja a' Cerdagnét; a' mint mondják, seregeinek nagy része más pontokra oszlik; Puycerdában Cerutti Olasz' vezérlése alatt 6 — 700 emberből álló őrizet-sereg van; Seonak ostromló-serege két vagy harmadfél ezer före mehet. Romagosa, minekutána a' városból megfutamodott lakosok' élelmét a' Seoi erősségbe hordatta volna, Nov. 24d. oda bészárkozott, 's olykor olykor szerencsével csap ki az ostromló-seregre. — Egy Arlesi levél szerint (melly hely a' Keleti Pyrenaeum Departementjében esik), ott Nov. 27d. nagy lövöldözés hallatszott, mellyből azt gyanítják, hogy Olot táján a' Milans Divisiója a' Royalistákkal egybecsapott.

Az Etoile így szól Dec. 16d.: „A Spanyol Országban, különösen Cataloniában esett utóbbi történetek annyira rájok ijesztettek némellyekre, hogy a' Royalisták által védelmezett szent ügyet teljességgel elveszettnek tartanák. De ezek nem ismerik a' spanyol character-t, melyet semmi el nem csüggeszt. „Míg csak egy Spanyol lesz en Spanyol Országban“ mondának a' Spanyolok Bonaparte idejében „mindaddig fenn áll az Ország.“ Most azok, kik Bonaparte ellen harczoltak, 's a' kiket Európa hitvédőjinek nevezett, ugyan ezt mondják nemes büszkeségekben: „Míg csak egy Royalista lesz en Spanyol Országban, a' Királyság mindaddig megmarad!“ Mina Puycedráig nyomúlt. Báró d'Erolesnek rosszul lévén serege fegyverkezve, minden közönséges egybecsapást kerülnie kellett. A' constitutiós vezér, nem ügyelvén a' háta megett támadó Royalistákra, a' franczia határig nyomúlt, 's a' Régenséget arra kényszeríté, hogy a' franczia földön keresne menedéket. A' royalista vezér erre ismét békéjött Spanyol Országba 's egybekötötte hadimozgásait a' Campredozi és Salsonai osztályokkal. Mind ezek szerint nincs még itt az ideje, hogy a' spanyol Royalisták eltöröltetésének hitelt adjunk. — Merino, az a' rendkívülvaló ember, az Ó-Castiliai, Burgosi bérceken 's a' Duero egész bal partjain jár fel 's alá 2000 embereivel. Zabala, penzióbanlévő Oberstlieutenant 800 embereivel az Ó-Castiliai Constitu-tziósokat rettegteti, Cuebilla Biscayaban 's Aszturiának és Castiliának egy részében szinte Pancorboig száguldozik. Don Carlos Odonnel Generallieutenant számos sereggel fekszik Navarrában. Pereira, az apostoli Junta' egyik tagja Galiciában táborozik, és Corunnát 's a' portugal-

liai szélékig az egész Országot fenyegeti. A' hajdani vitéz Guerilla-vezér El Rojo de Valderos, Valladolid, Restoro, Zamora, Salamanca, Avila, és az egész Leoni Királyság' környékeit járja fel 's alá. Estramadurában három vezérek alatt 2000 Royalisták vannak. Zaldivar Cadixban portyászik. Manchában két Royalista-vezér munkálkodik. Egyike a' Toledo-i bércekről szinte Madritig jött, a' másik Cuenca tartományában mutogatja magát, 's Guadalaxarában Mondideo Guerilla-vezérrel fog kezét. Arragoniában hat Guerilla-vezér van, 's Huescánál, Mequinenzánál és Saragossánál 5000 ember áll. Tudjuk, hogy Cataloniában szinte 20,000 ember viaskodott d'Eroles, Misas, Fleyres, Malavilla, Mosen-Anton, Sapére, Valero, Ramagosa, a' Trappista, Miralles és Valonga vezérek alatt, kik mindnyájan halhatatlan nevet szerzének. — Egy spanyol Vendéeről volt szó. Azonban egész Spanyol Ország azzá leve, de a' spanyol Royalisták nem boszszúlóji, hanem védelmezőji az ő Királyoknak.

Spanyol Amerika.

Panamán keresztül azon tudósítás érkezett Quayaquilből Sept. 8dikáról New-Yorkba, hogy 4000 emberből álló sereg, melyet Bolivar küld Szan Martin' segítségére Limába, már Callaoba megérkezett, 's a' Felső-Perui expedízióra fordíttatik.

Jóniai Szigetek.

Az Osservatore Triestino eze-
ket közli Zantéból Nov. 15dikéről: „A' Lipsia nevű Cs. K. Fregát Zantéból, hova kevéssel ezelőtt érkezett-meg Mesalongi-ból, Nov. elején újra az aetoliai partok felé evezett, azon tengeri tolvajok' felkeresésére, kik a' mult Octoberben a' Merope nevű Cs. K. hajót elvették, Kapitányát

Gróf Ivanovichot megölték, hogy tőlök a hajót visszavegye 's őket a Cs. K. vitorlának sértéséért megbüntesse. Marquese Paulucci, a közép-tengeri Cs. K. hadierőnek Contra - Admiralisa és Commendánsa maga is jelen volt a Fregáton, melyet, hozván a tengeri tolvajoktól visszavett Meropét, midőn ismét Zante felé tartana, Nov. 12d. délutáni egy óra tájban, éppen a Cephaloniai torkolatnál, a hol különben is dühös széllel küzdött, az a szerencsétlenség érte, hogy a menykő fő árboczába csapván, azt iszonyú ropogással szélythasgatta 's darabjait meszszeré elhányta. A hajó tetejére suhanván - le a menykő, ott két felé terjedt gyujtása, 's onnan a hajó aljába sodródván - le iszonyú sebességgel, egy rozsdás golyóbissal tele kosáron öntötte - ki mérgét 's azzal elaludott. A golyobisokat annyira megsimította az electrica materia, hogy a palérozott aczélhoz hasonlitanak. Nagy szerencse, hogy az árboczhoz közellévő gyujtó - rakétás ládába nem kapott a menykő, mert így bizonyosan oda lett volna az egész hajó. Két Matróz veszté életét, öt pedig megsebesedett.

Franciaország.

A Király Dec. 11d. ministerialis tanácsot tartott, mellynek végződésével Hercege Montmorency Hercege Wellingtonhoz ment.

Perpignanból Dec. 4d. indult tudósításoknál fogva, a Seo d'Urgeli Régenség tagjai, Marquis Mataflorida fiastól; Gispert és Ortaffa Miniszterek; Barrino Fő Orvos; Barsia a Marquis alamizna - osztogatója, oda megérkeztek. A Perpignani Praefectus nevezetes summát kapott a végre, hogy azt a spanyol szökevények közt osztaná - ki. Eleinte minden személy 25 frank útipénzt kapott; de utóbb igen neved-

vén számok, az útipénz felényire szállítattott. — Pauból írják Dec. 8d.: „Azon Spanyolok közül, kik a Tabuencai ütközet után Franciaországba futottak 's most már az Odonnel Ármadához igyekeznek, 600an mentek városunkon keresztül, 's igen elhagyatott állapotban vannak. Néhány napok óta a Hit - ármadának némelly Tisztjei is szállingóznak nálunk keresztül, 's ezek is Navarra felé tartanak.

Franciaországban egy társaság állittatik, melly a földbirtokosoknak zálogra fog pénzt költsönözni, 's azt esztendőnként fizetendő részekben kapja - vissza. Ezen társaság, fundálójának nevére Harel Lavertu és társai Bankjának neveztetik. Az intézet plánuma nemcsak Franciaországban nyert javallatot, hanem egy Londoni ház is alkura lépett Harel Lavertuvel, melly szerint az actziáknak egy részét (u. m. 36 millió frankot, mellyből minden negyedik hónapban egy ötöd rész fizetődik - vissza) tőle általveszi. Franciaországban, nevezetesen hol a 'Revoluzió' következésében a földek nagyon eldarabolódtak, azoknak birtokosai igen nagy és káros interesre kéntelenítettnek pénzt költsönözni, 's ezen rosznak veszi majd elejét a nevezett Bank.

Újabb tudósítások szerint Dec. 12d. magános audientziát adott a Király Hercege Wellingtonnak. A Hercegnek elútazása, melly Dec. 14dikére határozott, úgy látszik továbbra marad. Legalább a Párizsi levelek azt mondják, hogy Dec. 15d. a külső dolgokra ügyelő Miniszternél, Hercege Montmorencynél, nagy diplomaticai vendégség leszen Hercege Wellingtonnak tiszteletére.

Llorente a Spanyol Inquisitio történeteinek ismeretes írója (mellynek hajdan titoknokja volt) parancsolatot vett,

hogy Párizst, hol több esztendőök olta tartózkodott, 24 óra alatt hagyja oda. Hasonló intést kaptak korábban más két Spanyolok is, u. m. Bertram de Lys (a' híres Madriti Banquier' és Deputátus' fija) és Corradi Urak.

P r u s z s z i a.

Király Ő Felsége az idén Aug. 18d. költ felséges Cabineti rendelkezésénél fogva, az 1812 Mártz. 11d. rendelkezésnek 7d. és 8d. cikkelyeiben foglalt határozásokat, mellyek szerint a' hazafiaknak tartatható Izraeliták, ha valamely tudományban magoknak ismereteket szerzettek, azokban akademiái Tanító hivatalokra is léphessenek, az ezen határozások' munkába-vétele közben magát eléadó dispropörtio miatt felfüggesztette.

Egy különös eset adván reá alkalmaztosságot, a' Király Aug. 21diki Cabineti rendelkezésében azt parancsolta, hogy a' templomoknak belső régi elrendelése, melly szerint az oltár a' templomnak egyik végében napkelet felé fordítva, a' cathedra pedig oldalt egy oszlop mellett áll, ezen túl is így maradjon, 's ezen elrendelést az újonnan építendő templomoknak belsejében is meg kell tartani.

Berlini levelek jelentik Dec. 17d., hogy a' volt francia Policzáj-Miniszter Savary, magános foglalatosságaiban oda megérkezett.

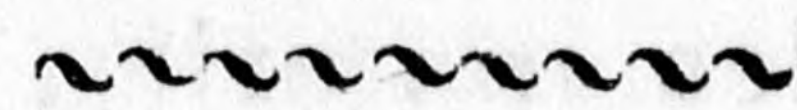
P á p a S t á t u s a i.

Római nál tudósítások fogva, Prusz-

szus Király Ő Felsége Nápolyból visszajövet, Dec. 8d. estve érkezett újra Rómába. Dec. 10d. reggel Pápa Ő Szentségének másodszeri látogatására ment, és hogy egyszersmind tőle búcsút vegyen. Ugyan az nap estve, a' Cardinalis Státus-titkoknok Consalvi Ő Eminentziájánál tartatott muzsikai Akademiát tisztelémeg jelenlétével. Más nap elindult Ő Felsége Rómából 's Florencziába ment.

B é c s.

Ő Cs. K. Apostoli Felsége N a b i a c h György Urat penzióban lévő Kapitány-Hadnagyot, negyven esztendei dicséretes hadi szolgálatjának tekintetéből, mind két nemen lévő maradékával együtt, Magyar Nemesi rangra méltóztatott a' taxák elengedése mellett kegyelmesen emelni.

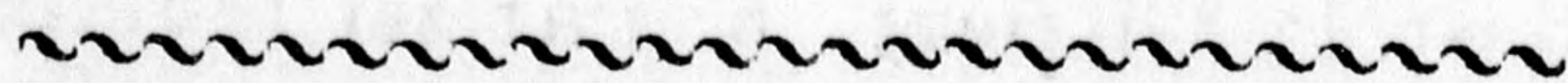

A u r ó r a,

H a z a i A l m a n a c h 1 8 2 3 r a.

Kiadá Kisfaludy Károly (2d. év).

Tíz rézre metszett képpel, G. M. Petrich és Schärmer rajzolatjaik után, Blaschke, Axmann, Höfel és Loos által; muzsikai darabokkal; Párizsi forma kötésben, aranyos metszéssel, tokban, velin papirosra nyomtatva, találtatik Bécsben a' Hébe Kiadójánál (Adlergasse Nro 720). Az árra 10 f. V. Cz.

Δ' kettős Innepek miatt, egy félárkusnál többel nem szolgálhatánk.